

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินโครงการขยายผลโครงการหลวง เพื่อพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรในพื้นที่สูงต่างๆ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาอาชีพด้วยการนำผลสำเร็จของโครงการหลวงไปใช้เป็นต้นแบบของการพัฒนา ไม้ผลเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญสำหรับพื้นที่สูง และยังเป็นไม้ยืนต้นที่มีประโยชน์ในด้านการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ซึ่งมูลนิธิโครงการหลวงส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกเป็นอาชีพเพื่อสร้างรายได้ จึงเหมาะสมสำหรับส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงปลูก จากการสำรวจและวิเคราะห์พื้นที่ พบว่า เกษตรกรจำนวนมากมีความต้องการปลูกไม้ผล และมีเกษตรกรส่วนหนึ่งที่มีการปลูกไม้ผลบางชนิดอยู่แล้ว แต่เกษตรกรยังไม่สามารถประกอบเป็นอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้ เพราะมีปัญหาการให้ผลผลิตไม่ดีทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ผลผลิตจากสาเหตุต่างๆ เช่น ขาดความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการปฏิบัติดูแลรักษา หรือการคัดเลือกชนิดไม้ผลที่จะปลูกไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ตลอดจนปัญหาในเรื่องการตลาดผลไม้ การศึกษาค้นคว้าวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำองค์ความรู้ของโครงการหลวงมาทดสอบและปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรมีชนิดและพันธุ์ไม้ผลที่ดี มีคุณภาพ มีองค์ความรู้สามารถแก้ปัญหาการผลิตไม้ผลหรือจัดการไม้ผลในการเพิ่มปริมาณและพัฒนาคุณภาพผลผลิตไม้ผลที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ ตลอดจนสามารถจัดการผลผลิตไม้ผลได้อย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทดสอบเทคโนโลยีโครงการหลวงในการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตผลไม้ และปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคมของพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวง
2. เพื่อศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพช่องทางการตลาดผลไม้ในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง โดยเกษตรกรในชุมชนสามารถจัดการผลผลิตได้อย่างเป็นระบบ